

Jan Łopuski

Jan Łopuski

Jan Łopuski, ps. „Mariusz” (ur. 3 I 1917 Strzegocice, pow. Pilzno, zm. 10 IX 2019), prawnik, Honorowy Obywatel Rzeszowa od 2000.

Absolwent III Gimnazjum im. Króla Jana Sobieskiego w Krakowie (1935). Studiował na Wydziale Prawa UJ i w Akademii Handlowej w Krakowie, w 1939 uzyskał tytuł magistra prawa.

W kampanii wrześniowej służył jako ochotnik w szwadronie kawalerii dywizyjnej 24. DP. Po ucieczce z niewoli niemieckiej powrócił do Strzegocic, gdzie zarządzał majątkiem rodzinnym. Od marca 1940 w ZWZ-AK, ukończył kurs podchorążych rezerwy (1943). Oficer broni Obwodu AK Dębica (przyjmował zrzuty lotnicze), od maja 1944 oficer broni Inspektoratu AK Rzeszów. Uczestnik akcji „Burza” w Zgrupowaniu „Bratkowice”. Po wkroczeniu Sowietów oficer łączności konspiracyjnej Inspektoratu AK Rzeszów, brał udział w akcji rozbicia więzienia na zamku (7/8 X 1944). Aresztowany 17 XII 1944 przez kontrwywiad I Frontu Ukraińskiego, poddany w areszcie sowieckim przy ul. 3 Maja ciężkiemu śledztwu, wobec odmowy współpracy z Sowietami został zesłany do 283. łagru NKWD w Stalinogorsku w ZSSR, gdzie m.in. pracował w kamieniołomach i w kopalni węgla.

Po zwolnieniu z łagru (wrzesień 1945) powrócił do Polski. W uzgodnieniu z mjr. Ciepłińskim wyjechał nielegalnie na Zachód i służył w II Korpusie Polskim, zweryfikowany jako ppor. czasu wojny.

W 1947 powrócił do kraju i zamieszkał w Gdyni, gdzie był adwokatem i pracował w instytutach naukowo-badawczych resortu żeglugi. Specjalizuje się w prawie cywilnym, morskim i ubezpieczeniowym. Doktorat uzyskał na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu na podstawie dysertacji *Czarter na czas - studium z prawa morskiego*, napisanej pod kierunkiem prof. Józefa Górskiego (1951); habilitacja - *Odpowiedzialność za szkodę w żegludze morskiej* (1970); profesor zwyczajny (1984). Od 1971 pracownik naukowy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, gdzie w 1981 został pierwszym demokratycznie wybranym dziekanem Wydziału Prawa. Współpracował z Ministerstwem Żeglugi w przygotowaniu pierwszego polskiego kodeksu morskiego, od 1987 przewodniczył Komisji Kodyfikacji Prawa Morskiego. Wielokrotnie reprezentował naukę polską na konferencjach międzynarodowych i uczestniczył w pracach organizacji międzyrządowych. Autor ponad 200 publikacji z zakresu prawa, a także wspomnień *Losy Armii Krajowej na Rzeszowszczyźnie* (sierpień - grudzień 1944). *Wspomnienia i dokumenty* (Warszawa 1990).

Zbigniew K. Wójcik
Encyklopedia Rzeszowa